

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΝ ΓΙΓΑΝΤΟΜΑΧΙΑΝ

(ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ ΗΡΩΪΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΣ)

Η το ἐπείγουσα στρατηγική ἀνάγκη νὰ καταληφθῇ ἐν δυσπόδιῳ θητὸν πρὸ τοῦ Κιλκίς ὑψωμα ὑπὸ ἐνὸς ἑλληνικοῦ λόχου, τὸ δοποῖον ὑπερήσπιζε δεκαπλάσιος ἀριθμὸς Βουλγάρων.

— Παιδιά, λέγει ὁ λοχαγὸς εἰς τὰ εὐζωνάκια τοῦ λόχου, πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ κυριεύσωμεν ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν λόφον σῆμερα. Εἶνε διαταγὴ τοῦ Βασιλῆ μας.

— Μὰ ἀφοῦ ἔτσι διατάξει ὁ Κουμπάρος μας, νὰ γίνῃ. Μποροῦμε νὰ τοῦ χαλάσωμε τὸ χατῆρι; Ἐμπρόδος!

Σημειωτέον ὅτι μὲ τὴν λέξιν Κουμπάρος ἐννοοῦσαν τὸν Βασιλέα, ὅστις κατὰ τὴν βάπτισιν τῆς νεογεννήτου πριγκηπίσσης ἐκάλεσεν ἀναδόχους της τὸν Στρατὸν καὶ τὸν Στόλον.

Καὶ οἱ ἀνδρεῖοι εὗζωνοι, ἥδοντες ὥρμησαν μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν κατὰ τοῦ ὑψώματος, ὥστε ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἔξεδιώξαν τὸν ἔχθρὸν διὰ τῆς λόγχης καὶ τὸ κατέλαβον, ἀφοῦ ἐννοεῖται, ἔπεσαν οἱ περισσότεροι νεκροί.

Κατὰ τὴν μάχην τοῦ Κιλκίς ἐπληγώθη θανασίμως ὁ ταγματάρχης Κουτήφαρης καὶ μετεφέρθη ἀναίσθητος εἰς Μπάλτσαν, ὅπου ἦτο τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον. Πάραντα ἔσπευσεν ὁ Βασιλεὺς παρὰ τὸ προσκέφαλον τοῦ ἐκπνέοντος τραυματίου. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Βασιλέως ὁ ταγματάρχης προσεπάθησε νὰ ἐγερθῇ καὶ μὲ ἡμιεσθεσμένην φωνὴν ἥρωτησε:

— Προχωροῦμεν, Μεγαλειότατε;

— Μὴν ἀνησυχῆς καὶ προχωροῦμεν. Υποφέρεις πολύ;

— Νὰ προχωροῦμε μόνον, Μεγαλειότατε, καὶ ἐγὼ δὲν ὑποφέρω. Θὰ πάω εὐχαριστημένος στὸν παράδεισον.

Καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν, τὴν νύκτα τῆς 19 πρὸς τὴν 20 Ἰουνίου, ἔξεπνευσε μὲν ὑπερτάτης γαλήνης μειδίᾳ μέτι τῆς μορφῆς του.

"Οταν δὲ ἔλληνικὸς στρατὸς ἔφθασε πρὸ τοῦ περιφήμου λόφου τοῦ 605, δὲ Μέραρχος καὶ Γεννάδης καλέσας τὸν ἀντισυνταγματάρχην Ἀντώνιον Καμάραν καὶ δεικνύων τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ εἶπε:

— "Ἐχομεν διαταγὴν νὰ καταλάβωμεν αὐτὰ τὰ ὑψώματα.

Ο Καμάρας ἔρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ τρομεροῦ λόφου. Καὶ χαιρετῶν στρατιωτικῶς τὸν Μέραρχον:

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, εἴπε. Θὰ τὰ καταλάβωμεν. Καλὴν ἀντάμωσιν ὅμως εἰς τὸν ἄλλον κόσμον . . .

Καὶ τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ συντάγματός του διέταξε λυσσώδη ἔφοδον. Μετ' ὀλίγον δὲ λόφος ἐκυριεύθη, ἀλλ' δὲ ἀνδρεῖος Καμάρας ἐπεσεν ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης.

Τὴν παραμονὴν τῆς πολυνέκρου μάχης τοῦ Κιλκίς ὁ Ἀρχιστράτηγος Βασιλεὺς Κωνσταντίνος εἴπε εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τὰ θαυμάσια αὐτά:

— "Ηέξενδρῳ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κόδρου μέχρι τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου οὐδεὶς ἔλλην ἡγεμών, ἀμα δὲ καὶ στρατηγός, ἀπέθανεν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ο ὄγών, εἰς τὸν δόπον θὰ ἀποδυθῶμεν αὐριον, εἶνε ὑψίστης σπουδαιότητος. Μετ' ἀλγους προβλέπω ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδω πολλοὺς ἔξι ὑμῶν. Δὲν δύναμαι νὰ σφίξω τὴν χεῖρα ἐνὸς ἐκάστου χωριστὰ καὶ Σᾶς λέγω τοῦτο μόνον: «Ἀξιωματικοί, τεθῆτε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτῶν σας, ἐκπληρώσατε τὸ καθῆκόν σας . . .»

Στραφεὶς δὲ ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὸν παριστάμενον Διάδοχον εἴπε:

— Καὶ σύ, "Υψηλότατε, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λόχου σου".

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον Λαρίσσης, κάποιος τραυματίας βαρύτατα πληγωμένος, ἐζήτησε τὸν ιερέα νὰ μεταλάβῃ. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν, ἀνεσηκώθη ὅσον ἡμπόρεσε καὶ ἐφώναξε:

— Ζήτω ὁ Διάδοχος! Καὶ κατέπεσε διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ πλέον.

Μετὰ τὴν μεγάλην ἔλληνικὴν νίκην τοῦ Κιλκίς δὲ ἐπίσκοπος Πολιανῆς τῆς Δοϊράνης ἐκλήθη εἰς τὸ Βουλγαρικὸν Διοικητήριον καὶ τοῦ ἀνηγγέλθη ὅτι σύλλαμβάνεται ὡς αἰχμάλωτος καὶ θὰ σταλῇ δῆθεν εἰς Σόφιαν.

Ο ἔλλην Ἐπίσκοπος, προβλέπων τὸ μαρτυρικὸν τέλος του, πλήρης σθένους ἀπήντησε:

— Μαντεύω τοὺς σκοπούς σας. 'Αλλ' αὐτὸ δὲν μὲ φοβίζει.
"Ας καταλάβῃ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς τὴν Δοϊδάνην καὶ ἂς λείψω
ἐγώ. Θὰ εὑρεθοῦν χίλιοι ἄλλοι ἑλληνες 'Επίσκοποι νὰ μὲ ἀνα-
πληρώσουν. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡμεῖς συνεχίζομεν τὸ μέγα ἔργον
τοῦ Πατριάρχου μας Γρηγορίου τοῦ Ε'.

Καὶ ὅντως μετ' ὀλίγον κατεκρεούργειτο ὑπὸ τῶν ἀνθρωπομόρ-
φων θηρίων μετὰ τῶν ἑκατὸν ἄλλων προκρίτων.

'Ο ἐν Ἀγρινίῳ ἰατρὸς κ. Κέντρος, ἃμα ἔμαθε τὸν ἔνδοξον
θάνατον τοῦ νίοῦ του εἰς τινα πρὸ τοῦ Κιλκίς μάχην κατὰ τῶν
Βουλγάρων, ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν τὰ ἔξης
σπαρτιωτικώτατα: «Ἐπὶ ἀπωλείᾳ ἐνὸς τώρα αἱξιωματικοῦ νίοῦ
μου κράζω:

— Ζήτω ἡ μεγάλη μας Ἑλλάς! Ζήτω ὁ μεγάλος μας Βασιλῆς».

'Η ἐκ Λαρίσης πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην ἑλληνικὴ προέλασις
ὑπῆρξε τόσον ὁγδαία ὥστε τὰ ὑπὸ τὸν Διάδοχον Κωνσταντίνον
στρατεύματα ἐφθασαν εἰς Βέρροιαν πέντε ἡμέρας ἐνωρίτερα
τῶν μεταγωγικῶν καὶ τῶν σιτοπομπῶν. Οὕτως οἱ ἄνδρες ἐπὶ
τρεῖς ἡμέρας ἔμενον νήστεις, ὅταν δὲ ὁ Διάδοχος διέταξε νὰ
ἔξακολουθήσῃ ἡ προέλασις πρὸς φθάσουν αἱ ζωτοροφίαι, καὶ
οἱ ἄνδρες μιᾶς Μεραρχίας ἔξεδήλωσαν δυσφορίαν, ἔσπευσεν ἐπὶ
τόπου καὶ τοὺς ἡρώτησε τί συμβαίνει.

— Ψωμί, Υψηλότατε! ἀπῆγτησαν.

Καὶ ὁ Διάδοχος ἐκτείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸ μέρος τῆς Θεσ-
σαλονίκης, ἐφώναξε:

— Ψωμὶ ὑπάρχει ἔκει, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην! Πᾶμε νὰ πάρωμε!
Καὶ ἡ φράσις ἥρκεσε νὰ κατευνάσῃ τὰ πνεύματα.

ΤΡΕΙΣ ΨΥΧΕΣ

Απ' τὴν λαβωματιά του τὴν ὁρθάρικτη
ἀχρίζοντας τὸ αἷμα πλημμυρίζει·
ὁ Χάρος καθρεφτίζεται στὰ μάτια του
κι' αὐτὸς ψυχομαχῶντας ψιθυρίζει:

— "Ἄχ! τ' εἶνε μιὰ ψυχὴ μπρὸς στὴ λαχτάρα μου!
ἡθελα νάχω τρεῖς, στὴ μάχη ἐπάνω
νὰ σοῦ τῆς δώσω καὶ τῆς τρεῖς, Πατρίδα μου,
καὶ τρεῖς φορὲς γιὰ σένα νὰ πεθάνω!"